

Sygnatura akt VI Ka 1360/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **15 marca 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Kazimierz Cieślikowski

Protokolant Aleksandra Studniarz

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2017 r.

przy udziale Katarzyny Górskiej

Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z.

sprawy **K. S. ur. (...) w Z.**

syna B. i B.

oskarżonego z art. 193 kk, art. 190§1 kk, art. 190a§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 9 listopada 2016 r. sygnatura akt VII K 949/15

na mocy art. 437 kpk i art. 439 § 1 pkt 7 kpk

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Zabrze do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1360/16

UZASADNIENIE

Od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze apelacje wnieśli: oskarżony i jego obrońca.

Oskarżony na piśmie przedstawił po raz kolejny relację dotyczącą przebiegu zdarzenia i stwierdził, że „zrzeka się kary zamiennych, prace społeczne tym podobne”.

Z kolei obrońca oskarżonego, zaskarżając wyrok w całości, zarzucił orzeczeniu sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.

Zarzucił też orzeczeniu obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. Postawił też obrońca oskarżonego zarzut obrazy prawa materialnego, a to art. 4 § 1 k.k.

Domagał się uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, a z ostrożności procesowej zmiany wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów, a z dalej idącej ostrożności procesowej zmiany wyroku w części dotyczącej kar jednostkowych ograniczenia wolności, a w konsekwencji wyeliminowanie kary łącznej ograniczenia wolności polegającej na „zakazie zbliżania się do I. Z. i P. Z.”.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacje okazały się zasadne o tyle, że spowodowały uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Choć obrońca oskarżonego podniósł jako główny zarzut sprzeczność w treści orzeczenia, uniemożliwiająca jego wykonanie, to w pierwszej kolejności należy zbadać czy nie zachodzą podstawy do zmiany wyroku i uniewinnienia oskarżonego. Trzeba bowiem stwierdzić, że wskazane uchybienie dotyczy w istocie jedynie orzeczenia o karze i w zasadzie nie powinno mieć wpływu na orzeczenie dotyczące winy.

Co się tyczy apelacji osobistej oskarżonego, to nie zawiera ona żadnych argumentów podważających ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i nie wskazuje innych uchybień, których ten Sąd miałby się dopuścić. Oskarżony twierdzi wprawdzie, że nigdy nie był w miejscach wskazanych przez świadków, ale to twierdzenie musi być rozważane w kontekście całokształtu materiału dowodowego.

Tymczasem dowody przeprowadzone przed Sądem I instancji i przez ten Sąd ocenione nie dają podstaw do przyjęcia takiej wersji zdarzenia (chodzi o czyn przypisany oskarżonemu w punkcie 1 wyroku) jaka wynika z wyjaśnień oskarżonego.

Obrońca oskarżonego podnosi zarzut błędnej oceny dowodów. Ze względu na treść wyroku Sądu Okręgowego nie ma potrzeby przybliżać oceny Sądu Okręgowego w tym zakresie. W rzeczy samej Sąd I instancji dopuścił się uchybienia, bowiem w uzasadnieniu wyroku nie odniósł się do dowodów wskazanych przez obrońcę oskarżonego w apelacji a mianowicie do dowodów wskazujących na okoliczność doznania przez oskarżonego obrażeń ciała, które Sąd I instancji w poczet dowodów zaliczył, ale żadnych wniosków z nich nie wyciągał. Trzeba natomiast stwierdzić, że okoliczność doznania przez oskarżonego obrażeń ciała nie jest okolicznością nieistotną w realiach niniejszej sprawy. Uchybienie to jednak ani nie powoduje konieczności przeprowadzenia przewodu sądowego w całości. Nietrafny jest natomiast zarzut dotyczący zeznań G. K.. Zeznania tego świadka nie niosą bowiem żadnych istotnych dla rozstrzygnięcia informacji.

Częściowo trafne są jednak pozostałe zarzuty odwoławcze.

W szczególności trafny jest zarzut sprzeczności w treści rozstrzygnięcia uniemożliwiającej jego wykonanie. To uchybienie dotyczy punktu 4 wyroku, gdzie Sąd I instancji orzekł karę w wymiarze „9 (dziesięciu) miesięcy ograniczenia wolności”. Wprawdzie uzasadnienie ukazuje rzeczywiste intencje Sądu I instancji, jednak to nie sanuje treści orzeczenia w której istotnie zachodzi sprzeczność. Sprzeczność ta dotyczy wprawdzie jedynie kary łącznej ograniczenia wolności, ale pociąga za sobą konieczność uchylenia nie tylko rozstrzygnięcia o karze łącznej, czy choćby całości rozstrzygnięć o karach, ale całości orzeczenia.

Trzeba zauważyć, że niezbędne jest w świetle obowiązującego prawa uchylenie orzeczenia w zakresie dotyczącym kary łącznej. Wynika to wprost z art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k. Jednak uchylenie tylko tego fragmentu orzeczenia spowodowałoby pogorszenie sytuacji procesowej oskarżonego, choć brak jest środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego. Gdyby bowiem Sąd Okręgowy uchylił tylko orzeczenie o karze łącznej i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania to wykonaniu podlegałyby jednostkowe kary ograniczenia wolności. Co więcej te kary jednostkowe, orzeczone w punktach 1-3 wyroku Sądu I instancji, także zawierają ewidentne wady. Mimo że pomiędzy czasem popełnienia przestępstw ustawa karna ulegała zmianom a sam tylko przepis art. 34 k.k., na który Sąd I instancji się powołuje, zmianie uległ dwukrotnie, Sąd I instancji nie wskazał ani w części dyspozytywnej wyroku ani nawet w uzasadnieniu, który stan prawny stosuje. Trzeba tu zauważyć, że art. 4 k.k., regulujący te kwestie w pierwszej kolejności nakazuje stosować ustawę nową a ustawę dawną tylko wówczas, gdy jest dla sprawcy względniejsza. Niemniej jest oczywiste, że Sąd ferując wyrok musi rozważyć czy nie zachodzi potrzeba stosowania ustawy obowiązującej poprzednio. Takich rozważań w uzasadnieniu wyroku brak. Co więcej, każde z rozstrzygnięć o karze jest błędne, co trafnie wskazuje obrońca oskarżonego. Trzeba bowiem stwierdzić, że kara ograniczenia wolności nigdy nie mogła

polegać na „zakazie zbliżania się” a takie sformułowanie zawiera każde z rozstrzygnięć o karze w zaskarżonym wyroku. Natomiast przy orzekaniu kary ograniczenia wolności Sąd mógł orzec na oskarżonego pewne obowiązki.

Konieczność ponownego orzekania o karach jednostkowych powoduje też konieczność wcześniejszego rozważenia czy wobec sprawcy należy stosować ustawę nową (aktualne brzmienie kodeksu karnego), czy też ustawę obowiązującą poprzednio. To z kolei implikuje konieczność uchylecia wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż orzekanie w przedmiocie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego wykracza poza orzeczenie o karze i środkach karnych czy środkach kompensacyjnych.

Sąd I instancji w takiej sytuacji nie jest związany ani ustaleniami Sądu I instancji, ani innymi fragmentami rozstrzygnięcia a sprawa pozostaje otwarta. Jednakże Sąd I instancji musi wziąć pod uwagę, przepisy intertemporalne, także w zakresie dotyczącym przebiegu postępowania przed Sądem.